

Ouders en school: Bouwen aan Vertrouwen

Het is september: de start van het nieuwe schooljaar. Voor mijzelf een spannende tijd, want mijn jongste begint aan groep 1. Misschien heb je nog jonge kinderen thuis, (klein)kinderen op de basisschool of op de middelbare school of begint je kind aan een vervolgopleiding. Hoe dan ook, het begin van een schooljaar is altijd spannend en er komen veel vragen naar boven. Hoe gaat mijn kind het vinden? Wie wordt zijn juf of meester? Hoe is de sfeer in de klas? Wat gaat hij leren? Hoe gaan problemen opgelost worden? Hoe is de communicatie tussen school en ouders? Wat is eigenlijk de taak van de school? Wat betekent dat voor mij als (groot)ouder?

School heeft een grote invloed op het leven van onze kinderen. Ze gaan er vijf dagen per week heen en leren er ontzettend veel – ook dingen die wij ze soms niet kunnen leren. Het kan moeilijk zijn om kinderen los te laten, ze aan school toe te vertrouwen, maar dat moeten we wel doen. Daarom moeten we goed nadenken over de school waar ze naartoe gaan. Het is belangrijk om te weten dat de school bedoeld is om ons, als ouders, te ondersteunen. Wij zijn en blijven altijd de eerste en voornaamste opvoeders.

De Kerk is altijd heel duidelijk geweest in haar standpunt dat ouders de eerste en voornaamste opvoeders zijn. Waarom is dat zo? De taak van de opvoeding heeft haar wortels in de oorspronkelijke roeping van de echtgenoten mee te werken aan het scheppingswerk van God. De ouders hebben het leven geschonken aan hun kinderen. God heeft ze het beginsel van leven gegeven en daarbij het beginsel van opvoeding tot het leven. Het gezin heeft onmiddellijk van de Schepper de zending gekregen, en dus ook het recht, om de kinderen

op te voeden. Paus Johannes Paulus II zegt in zijn Brief aan de Gezinnen (1994) het volgende over opvoeding: "Wat houdt het opvoeden van kinderen in? Bij het beantwoorden van deze vraag moet men twee fundamentele waarheden voor ogen houden: ten eerste dat de mens geroepen is in waarheid en liefde te leven, en ten tweede dat iedereen vervulling vindt door de waarachtige zelfgave. (...) Opvoeden is dus vóór alles een wederzijdse offervaardigheid van de zijde van beide ouders." De opvoeding is geen makkelijke taak; het vraagt veel tijd, energie, aandacht en verantwoordelijkheid. Het gaat er niet alleen om je kind bepaalde vaardigheden te leren.

"De ouders moeten in het gezinsleven zulk een sfeer scheppen van liefde en eerbied jegens God en de mensen, dat zich daarin de volledige opvoeding van de kinderen, in persoonlijk en maatschappelijk opzicht, gemakkelijk kan ontplooiën. Het gezin is derhalve de eerste leerschool voor de maatschappelijke deugden" (*Gravissimum Educationis*, 3).

Het gaat bij de opvoeding dus niet alleen om een lichamelijke of burgerlijke opvoeding van de kinderen, maar ook om de godsdienstige en zedelijke opvoeding. Kinderen leren, zowel in denken als doen en steeds passend bij hun leeftijd, hoe de wereld in elkaar zit en wat hun plaats is. Hoe groter de wereld van je kind(eren) wordt, hoe meer mensen betrokken raken bij de opvoeding. De school neemt hierbij een bijzondere plaats in. Idealiter besteedt de school aandacht aan de ontwikkeling van de verstandelijke vermogens en vormt zo bij de jonge mensen een gezond oordeel. De school bevordert het gevoel voor de juiste waarden, opent de weg voor de beroepskeuze en

brengt vriendschap tussen leerlingen van uiteenlopend karakter tot stand en legt zo de grondslag voor wederzijds begrip. Helaas zijn er tegenwoordig best wat verschillende visies over opvoeding, waardoor dilemma's kunnen ontstaan. Mogelijk heeft of krijgt de school een andere visie dan jij als ouder. Eén van de gebieden waar dit momenteel het sterkst naar voren komt, is de seksuele opvoeding. Ouders hebben de vrijheid om voor hun kind een bepaalde godsdienstige of zedelijke opvoeding te kiezen die overeenkomt met de eigen overtuiging.

Dit wordt in de huidige samenleving echter niet als vanzelfsprekend aangenomen. Hoe kun je hiermee omgaan?

Je wilt een goede band opbouwen met alle 'opvoeders' van je kind, ook met de school en leerkrachten. Het belangrijkste is dus in gesprek te gaan met de school. Zorg ervoor dat je zichtbaar en betrokken bent. Misschien worden er soms vrijwilligers gevraagd – ik zou aanraden om dat eens te doen. Geef complimenten aan de leerkracht of directie als ze iets goed doen of geef positieve feedback als je kind blij thuiskomt. Als de school je als een positief betrokken ouder ziet, zijn ze sneller geneigd naar je te luisteren als je eens wat kritischer bent of vragen hebt over een onderwerp of les(methode). Zorg er dan voor dat je kunt uitleggen waarom je het ergens niet mee eens bent. En als je iets anders zou willen, probeer dan met alternatieven te komen. Leerkrachten hebben het al ontzettend druk en waarderen het als je zelf (voor)onderzoek hebt gedaan.

Het is een zeer actueel onderwerp, de omgang met ouders en school, vooral als het gaat om de seksuele opvoeding en voorlichting. Het is goed en belangrijk om je hierin te verdiepen en er meer over te leren. Dat kan bijvoorbeeld op de 5de editie van het opGROEIsymposium, op zaterdag 8 oktober te Ede. Sinds de kerndoelen van het basisonderwijs (en de onderbouw van het middelbaar onderwijs) eind 2013 voor het eerst de toevoeging kregen om aandacht te besteden aan seksualiteit en seksuele diversiteit, heeft het opGROEIsymposium katholieke opvoeders willen toerusten en ondersteunen. Enerzijds door de liefdevolle en waardige kijk van de Kerk op liefde en seksualiteit voor het voetlicht te brengen, anderzijds door een ontmoetingsplek te zijn waar ouders en andere opvoeders met elkaar in gesprek kunnen gaan, voorbeelden kunnen uitwisselen en elkaar kunnen bemoedigen. Dit jaar richt het opGROEIsymposium zich op de relaties tussen ouders, school en Kerk onder het thema 'Bouwen aan Vertrouwen'.

Er zijn drie hoofdlezingen, door basisschooldirecteur Loles Bobo Ruiz, Tweede Kamerlid en arts Nicki Pouw en priester Luc Simons. In de middag kunnen deelnemers in twee rondes kiezen uit vier workshops. Zaken die aan bod komen, zijn

opGROEIsymposium

Bouwen aan Vertrouwen

Over gezonde relaties tussen ouders, school en Kerk

wanneer: Zaterdag 8 oktober 2022 • 10.00 - 17.00 uur

waarover: Opvoeden doe je niet alleen. Soms stuit je daarbij op dilemma's. Hoe kun je rondom de seksuele opvoeding als ouders een goede samenwerking met anderen tot stand brengen?

waar: De Schuilplaats, Otterloseweg 18a, 6718 ZM Ede

crèche: Opvang voor kinderen 0-5 jaar

bijvoorbeeld: Wat zijn de rechten van ouders, hoe ga je het gesprek aan met school, wat zegt de Kerk over de plaats van ouders bij de opvoeding? De workshops zijn praktisch en brengen via stellingen het onderlinge gesprek op gang. Ook wordt het thuisproject 'Het cadeau, 10 brieven over Liefde, Leven en Lichaam' gepresenteerd, als ondersteuning voor ouders om met hun kinderen in gesprek te gaan over de onderwerpen liefde, relaties en seksualiteit. Kortom, een mooie gelegenheid om meer te leren en met anderen in gesprek te gaan over opvoeding en op die manier "de Kerk op te bouwen en de roeping te aanvaarden die God ons voorhoudt" (*Amoris Laetitia*, 85).

door Elise Bangma-Mertens, medewerker Huwelijk en Gezin van het Aartsbisdom Utrecht

Meer informatie over het opGROEIsymposium:
www.opgroeisymposium.nl

